

**CS246 BACHELOR OF INFORMATION TECHNOLOGY (HONS)
INFORMATION SYSTEM ENGINEERING**

SEMESTER OCT 2021 – FEB 2022

IPK501 SHARIAH DAN TRANSAKSI

TAJUK TUGASAN:

**ULASAN ARTIKEL (BAI' AL-SARF DALAM PERTUKARAN ASING:
ANALISIS MAQASID SYARIAH)**

DEISEDIAKAN OLEH: MUHAMMAD SYAHIR BIN ZOHARI

**DISEDIAKAN UNTUK:
DR.MOHD FAIZAL BIIN P.RAMELI
PENSYARAH KANAN ACIS**

1. Tajuk Artikel

Tajuk: BAI' AL-SARF DALAM PERTUKARAN ASING: ANALISIS MAQASID SYARIAH

2. Sitasi Artikel

Hasan, W. N. W. (2018). Bai' Al-Sarf Dalam Pertukaran Asing: Analisis Maqasid Syariah. *Journal of Islamic, Social, Economics and Development*, 22–35.

3. Pengenalan Artikel

Artikel: Bai' Al-Sarf Dalam Pertukaran Asing: Analisis Maqasid Syariah ditulis oleh Wan Norhaniza Wan Hasan dari Universiti Sains Malaysia telah diterbitkan di dalam *Journal of Islamic, Economics and Development*, 22–35, pada tahun 2018

4. Pengenalan

Pada umumnya abstrak ini menerangkan tentang bai' al-sarf dalam pertukaran asing berdasarkan pendapat maqasid syariah iaitu petukaran wang sebagai medium perundangan. Kontrak bai al sarf hanya untuk urusaniaga dilakukan secara lani. Metodologi Kajian yang digunakan dalam artikel ini ialah kualitatif yang menggunakan data sekunder daripada bahan bertulis mengenai kontrak bai al sarf dalam pertukaran wang dan mengenalpasti konsep kontrak bai al sarf menurut maqasid syariah.

Seterusnya, aritkel ini juga menerangkan bahawa pertukaran wang asing amat penting bagi membolehkan ekonomi sesebuah Negara dalam isu perdagangan antarabangsa kerana wang yang berbeza mengikut Negara masing-masing sebagai contoh Ringgit Malaysia, Rupiah Indonesia, Singapore Dollar dan sebagainya.

Disamping itu, metodologi kajian yang digunakan dalam aritkel ini ialah berkaitan bahan bertulis yang mengandungi maklumat berkaitan kontrak bai al sarf dalam pertukaran wang dan bahan bertulis berkaitan maqasid syariah.

Oleh itu, data ini telah dianalisis mengenai bai al sarf berdasarkan konsep maqasid syariah.

Selain itu, pertukaran asing dalam maqasid syariah yang telah diterangkan dalam artikel ini memberitahu lapan langkah penjagaan harta sebagai panduan. Artikel ini juga memberi penekanan terhadap undang-undang mengenai pertukaran wang asing ini mestilah terkandung dalam konsep al-sarf bagi mengelakkan amalan riba, masyir dan gharar.

Kelebihan yang terdapat dalam artikel ini ialah pemahaman melalui konseptual di mana pengarang hanya menghuraikan definisi maqasid syariah dalam konsep bai al sarf. Sebagai contohnya, pada bahagian konsep maqasid syariah, pengarang menceritakan tentang penggunaan istilah *maslahah* yang digunakan oleh Imam al-Ghazali dalam kitab karangan beliau "al-Mustafa". Istilah *maslahah* ini sebagai pemerolehan faedah atau terlepas daripada kemudarat dan setiap yang mengancamnya dikira sebagai mafsadah.

Secara keseluruhannya, penulisan artikel jurnal ini jelas hanya membandingkan bai' al-sarf dalam pertukaran asing dalam konsep maqasid syariah selari dengan metodologi kajian. Pengarang juga telah menyatakan bahawa kaedah penyelidikan ini di permulaan artikel bagi mengelakkan kekeliruan yang timbul di dalam minda pembaca.

5. Rumusan Aritkel

Penulis menekankan bahawa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia telah memfatwakan pertukaran matawang asing melalui platform elektronik mengandungi unsur-unsur riba, masyir dan gharar. Tetapi, penulis juga telah memberitahu bahawa pertukaran mata wang asing menerusi kaunter di pengurup wang berlesen pula dibenarkan dan tidak difatwakan haram. Bank Negara Malaysia telah menerbitkan panduan pelaksanaan kontrak bai' al-sarf khusus bagi penyedia platform Islamic FX. Hal ini iaitu Islamic FX dilaksanakan untuk tujuan pertukaran asing ini

mematuhi prinsip dan peraturan syariah. Bagi pelaksanaan pertukaran wang asing ini bai' al-sarf perlu mematuhi syarat bai' al-sarf iaitu berlaku taqabudh, jual beli mata wang hendaklah dijalankan secara lani dan tiada penangguhan dan akad ini bebas dari unsur khiyar al-syarat.

6. Kritikan/Komen

Setiap penyelidikan yang dijalankan mempunyai kekuatan dan kelemahan dari pelbagai sudut pandangan pembaca. Metodologi penulisan artikel ini telah dinyatakan pada bahagian sebelumnya yang menjadikan tunjang utama dalam kajian ini. Namun, terdapat beberapa kekurangan atau kelemahan pada artikel jurnal ini yang dapat dibincangkan antaranya ialah penerangan dengan lebih terperinci mengenai forex exchange haruskan dibincangkan didalam artikel ini kerana didalam artikel ini hanya mengenai fatwa pengharaman forex sahaja dibincangkan. Hal ini kerana kajian yang diterangkan oleh pengarang kurang jelas daripada aspek mengapakah forex itu diharamkan. Saya berpendapat bahawa pengarang disyorkan untuk memfokuskan kepada mekanisme lindung nilai dengan mematuhi prinsip jual beli menurut syariah melalui instrumen derivatif patuh syariah seperti Islamic FX forward bagi memastikan informasi dapat disampaikan dengan jelas dan terperinci bagi pembaca menjadikan artikel jurnal ini sebagai rujukan atau pembacaan ilmiah.

7. Penutup/Kesimpulan/Cadangan

Sebagai kesempulannya, artikel ini telah menjelaskan dengan lebih terperinci mengenai kontrak bai al sarf dengan konsep maqasid syariah yang dapat membantu para pembacanya memahami mengenai kontrak ini. Dalam meniti arus kemodenan ini, terdapat ranjau dan liku yang dihadapi oleh segelintir pihak yang masih belum memahami akan pertukaran wang asing secara online iaitu *forex* yang telah difatwakan haram kerana mengandungi unsur-unsur riba dan penggunaan leverage. Walau bagaimanapun, bagi pertukaran wang asing yang dibenarkan iaitu forex exchange dikaunter- kaunter yang berlesen masih dibenarkan dan tidak difatwakan haram. Pertukaran asing boleh menggunakan kontrak lain sebagai mekanisme lindung nilai dengan

mematuhi prinsip jual beli menurut syariah melalui instrumen derivatif patuh syariah seperti *Islamic FX forward*, *Islamic FX option* dan *Islamic FX swap*. Oleh itu, *masalah* dapat dicapai dan *mafsadah* dapat dikekang sekali gus memenuhi maqasid syariah.